

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek oponenta práce)

Práci předložil(a) student(ka): Martina Vlasáková

Studijní zaměření: Učitelství pro I.st.ZŠ

Název práce: KOMPENZAČNÍ A DIDAKTICKÉ POMŮCKY PŘI VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI SE ZRAKOVÝM A KOMBINOVANÝM POSTIŽENÍM PŘEDŠKOLNÍHO A MLADŠÍHO ŠKOLNÍHO VĚKU

Oponent práce: PhDr. Josef Slowík, Ph.D., KPG, FPE ZČU v Plzni

1. CÍL PRÁCE:

Hlavním cílem práce bylo podle autorky zmapovat trh s kompenzačními a didaktickými pomůckami pro děti se zrakovým, příp. kombinovaným postižením a na základě toho pak zdůraznit význam těchto pomůcek při vzdělávání takto postižených dětí. Tento záměr se autorem podařilo přiměřeně naplnit.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ:

Teoretická část je věnována přehledu zrakových vad a postižení u dětí, a také možnostem podpory takto handicapovaných dětí jejich rodin. Autorka zde odkazuje na literaturu a další použité zdroje asi méně, než by bylo potřeba (např. na s. 8 uvádí definice vymezující osobu se zrakovým postižením, která ale jednoznačně není její vlastní – odkaz na zdroj přitom schází...). Nepřesnosti najdeme i ve velmi hrubém popisu zrakových funkcí (s.11). V kapitole týkající se vzdělávání dětí se zrakovým postižením nevychází autorka přímo z aktuální legislativy (Vyhl. MŠMT č.147/2011 Sb. – bylo by vhodné zaměřit se zejména na vyrovnávací a podpůrná opatření, která tu nejsou vůbec zmíněna), není také jasné, proč je tato část zařazena v kapitole zabývající se podporou rodiny a ne až v kapitole o podpoře samotného jedince se zrakovým postižením (kap.4). Poměrně přehledně a dobře je zde ale zpracovaný psychosociální vývoj dítěte s postižením zraku (přestože i tady se objevují ne zcela dobře podložené informace; není např. jisté, odkud autorka převzala tvrzení, že sluch zprostředkovává 15 % informací z okolního prostředí – s.29).

Výzkum byl realizován pomocí kombinace kvalitativního a kvantitativního přístupu a je relativně lépe propracovaný než teoretická východiska. Problematická je volba kvantitativních metod vzhledem k poměrně malému počtu respondentů v dotazníkovém šetření – získané výsledky proto rozhodně nelze zobecňovat (je otázkou, jestli u tak malého počtu respondentů mají vůbec nějaký smysl a vypovídající hodnotu uváděné procentuální poměry...!). Jinak ovšem o „obecné neochuti k vyplňování dotazníků“ asi není možné psát, protože návratnost 60% je u dotazníků standardně očekávána a je poměrně solidní při popsání způsobu jejich distribuce.

Pokud se týká kvalitativního výzkumu, nejsou zde výzkumné metody (především rozhovor) a jejich využití podloženy dostatečně metodologickou literaturou (není zřejmé, kde vzala autorka např. označení metody „papír a tužka“, „selektivní protokol“ atd., proč znovu přepisovala písemné poznámky z rozhovorů apod.?). Poměrně nečekaně se také objevuje vytvoření několika nových pomůcek a jejich evaluace v rámci výzkumu – ačkoliv původně se zdálo, že půjde o evaluaci již vyráběných a dostupných pomůcek. Vyhodnocení výzkumu

a vyvozené závěry můžeme považovat jinak za relativně přiměřené a odpovídající stanoveným záměrům práce.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA:

Práce je standardně rozdělena na teoretickou a výzkumnou část přibližně stejného rozsahu. Text je obvyklým způsobem a velmi logicky strukturován, odkazy na použitou a citovanou literaturu jsou uváděny vesměs správně (kromě odkazování na internetové zdroje, které je v textu naopak nesprávné (např. s.34. atd.); bibliografické údaje v seznamu literatury odpovídají platné normě. Při vyhodnocování výzkumných rozhovorů by bylo vhodnější používat pro citace pasáží přímých výpovědí respondentů kurzívou, jak to bývá obvyklé – nejde ale samozřejmě o žádný závažný nedostatek. Práce je po jazykové stránce obstojně zpracovaná, pouze s výjimečnými překlepy, stylistickými nedostatky a chybami v textu.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE:

Autorka se věnuje důležitému tématu, na které je jistě dobré obracet pozornost (jak sama dokládá – vzhledem k ne právě nejlepší situaci v oblasti speciálních pomůcek pro děti s těžkým postižením zraku...). Prokázala přitom relativně dobrou schopnost orientace ve zkoumané problematice a solidně zvládla i výzkum a jeho vyhodnocení (přestože označení „výzkumná sonda“ je tímto případě asi opravdu vhodnější). Práci považuji za poměrně zdařilou a doporučuji ji s uvedenými výhradami k obhajobě.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ :

- Skutečně byly respondenti Vašeho dotazníkového šetření vybíráni náhodně? Jak to doložíte? Které konkrétní instituce přitom byly osloveny a proč?
- Jak by mohli podle Vašich očekávání rodiče hodnotit spolupráci mezi ministerstvem a krajskými úřady (viz jedna z otázek ve struktuře výzkumného rozhovoru...)?
- Pokuste se prosím konkretizovat Vaše doporučení pro praxi uvedená na s.67.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

Velmi dobře
(podle průběhu obhajoby)

Datum: V Plzni 30.7.2012

Podpis: 